

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/37/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120207110
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1120207110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Michaela Krajčová a JUDr. Natália Kolláriková, v spore žalobcu: Mestská časť Bratislava - Staré Mesto, so sídlom Vajanského nábrežie 3, 814 24 Bratislava, IČO: 00 603 147, proti žalovanému: R. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, XXX XX F., zast. advokátskou kanceláriou Yingke W&P Slovakia and Czech Republic s.r.o., so sídlom Zámočnícka 13, 811 03 Bratislava, o zaplatenie 324,-eur s príslušenstvom, o odvolaniach oboch sporových strán proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV č. k. B1-10C/19/2020-215 zo dňa 11. novembra 2024, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava IV č. k. B1-10C/19/2020-215 zo dňa 11. novembra 2024 p o t v r d z u j e.

II. Vo výroku o trovách konania rozsudok z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Bratislava IV rozsudkom č. k. B3-44C/60/2022-256 zo dňa 28. novembra 2024 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v rozsahu 100 %.

2. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal žalovaného do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 324,-eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 324,-eur odo dňa 25.02.2020 do zaplatenia a nahradiť trovy konania, a to všetko na účet žalobcu, alebo v tej istej lehote podať odpor. V prípade, že žalovaný podá odpor, navrhol, aby súd po nariadení pojednávania a po vykonaní dokazovania vydal rozsudok, ktorým uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 324,-eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 324,-eur odo dňa 25.02.2020 do zaplatenia a nahradiť trovy konania, to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca má Protokolom o zverení majetku hlavného mesta SR Bratislavy do správy mestskej časti F. L. Y. č. XX/XX zo dňa 21.12.1992 zverenú do správy domovú nehnuteľnosť, pozemok parc. č. XXXX/X nachádzajúci sa na ulici H. v F. zapísaný na LV č. XXXX. Žalovaný užíva pozemok bez platnej nájomnej zmluvy a na tomto základe eviduje žalobca voči žalovanému pohľadávku z titulu bezdôvodného obohatenia. Dňa 11.03.2013 schválilo Miestne zastupiteľstvo mestskej časti F.-L. Y. uznesenie č. 39/2013, v súlade s § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ktorým schválilo žalovanému nájom pozemku pod garážou vo vlastníctve žalovaného za 10,-eur/m2/rok, ako prípad hodný osobitného zreteľa, na dobu neurčitú. Toto uznesenie sa týka pozemku parc. č. XXXX/X vo výmere XXX m2, druh pozemku orná pôda, ktorý sa nachádza v F., na ulici H.. Pozemok je zapísaný na LV č. XXXX, okres F. - m. č. L. Y., katastrálne územie L. Y.,

vedenom Okresným úradom Bratislava I, katastrálny odbor. Jedná sa o časť pozemku vo výmere 18 m²; žalovaný nájomnú zmluvu neuzavrel. Dňa 20.09.2016 schválilo Miestne zastupiteľstvo mestskej časti F.-L. Y. uznesenie č. 113/2016, ktorým bola schválená všeobecná cena nájmu pozemkov pod garážami na sumu 20,-eur/m²/rok. Nakoľko žalovaný neuzavrel nájomnú zmluvu, medzi žalobcom a žalovaným existuje záväzkovo-právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, z ktorého má žalobca pohľadávku voči žalovanému predstavujúcu majetkový prospech, ktorý získava žalovaný na úkor žalobcu tým, že odo dňa 01.01.2019 do dňa 31.12.2019 užíval predmetný pozemok bez platnej nájomnej zmluvy a za toto užívanie neplatil žalobcovi odplatu. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému je vo výške 324,-eur; žalovaný do dňa podania žaloby svoj záväzok nesplnil. Žalobca zaslal žalovanému výzvu na úhradu, ktorú žalovaný prevzal dňa 14.02.2020, poskytnutá 10 dňová lehota na plnenie uplynula 24.02.2020. Na základe uvedeného právneho a skutkového stavu a predložených listinných dôkazov žalobca navrhol, aby súd rozhodol v zmysle jeho žalobného návrhu.

3. Súd prvej inštancie platobným rozkazom č. k. 10C/19/2020-17 zo dňa 8. júla 2020 rozhodol, že žalovaný je povinný do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu 324,-eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 324,-eur od 25.02.2020 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 19,-eur spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku za žalobu, alebo v tej istej lehote podať odpor s odôvodnením vo veci samej na tomto súde.

4. Proti platobnému rozkazu podal v súdom stanovenej lehote žalovaný odpor, v ktorom v prvom rade poukázal na skutočnosť, že v právnej veci rovnakého žalobcu a rovnakého žalovaného v spore týkajúcom sa síce inej pohľadávky, avšak vznikutej z rovnakého právneho titulu už bolo právoplatne rozhodnuté, a to rozsudkom odvolacieho súdu - Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/338/2016 zo dňa 29.11.2017, ktorý prvostupňový rozsudok Okresného súdu Bratislava I zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, pričom hlavným argumentom bol nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu. Žalovaný na argumentáciu Krajského súdu v Bratislave odkazuje a v celom rozsahu sa s ňou stotožnil. Vyplýva z nej totiž, že mestská časť má len konať v mene hlavného mesta, teda žalobcu - hlavné mesto má len zastupovať v súdnom konaní podobne ako advokát zastupuje klienta. Žalobca teda aktívnou legitímáciou nedisponoval. Ďalej poukázal žalovaný na ustanovenie § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je nájomca povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania. Z nepochopiteľných dôvodov považoval žalobca za obvyklé nájomné to, o ktorom rozhodlo miestne zastupiteľstvo a ktoré uplatňuje len voči žalovanému a hŕstke iných vlastníkov garáží v L. Y.. Obvyklé nájomné, ktoré platia bežní vlastníci garáží v uvedenej lokalite je pritom omnoho nižšie a približuje sa sume, ktorú platila za nájom pozemku právna predchodkyňa žalovaného K.. V. I.. Oproti pôvodnej cene platnej v čase nadobudnutia garáže žalovaným žalobca zvýšil nájomné 60-násobne a od jesene 2016 dokonca 120-násobne. Preto mal za to, že odvodzovanie výšky bezdôvodného obohatenia od takto nadsadeného nájomného nedáva zmysel. Peňažnou náhradou by malo byť plnenie, ktoré platia ľudia v rovnakej lokalite za rovnakých alebo obdobných podmienok a nie vyfabrikované „nájomné“, ktorého výšku si žalobca svojvoľne určil a ktoré žalovaný neakceptoval, takže absentuje akýkoľvek právny dôvod ho od žalovaného vyžadovať. Žalovaný riadne platí nájomné tak, ako platila jeho predchodkyňa, čo je zjavné aj zo žaloby. Vzhľadom na uvedené žiadal súd, aby platobný rozkaz v celom rozsahu zrušil a nariadil vo veci pojednávanie.

5. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 10C/19/2020-42 zo dňa 26.10.2020 platobný rozkaz č. k. 10C/19/2020-17 zo dňa 08.07.2020 zrušil.

6. V nadväznosti na uznesenie súdu vyhláseného na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.05.2022 žalobca doručil súdu vyjadrenie, v ktorom za účelom preukázania stanovenia ceny nájomného za pozemky pod garážami Miestnym zastupiteľstvom mestskej časti Bratislava-Staré Mesto schválenej uznesením č. 113/2016 zo dňa 20.09.2016 a dôvodov, pre ktoré došlo k navýšeniu ceny, zaslal súdu jednak výpis z tohto uznesenia a jednak materiál, ktorý bol predložený na zasadnutie miestneho zastupiteľstva, ktorý bol podkladom pre rozhodovanie poslancov o výške nájomného. Pri príprave materiálu na zasadnutie miestneho zastupiteľstva vychádzal žalobca z cien určených v rozhodnutí č. 33/2015 primátora hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa ustanovujú ceny prenájmov a ceny predbežnej odplaty za vecné bremeno, pričom v zmysle čl. 2 ods. 1 rozhodnutia sú tieto ceny určené ako minimálne a vzťahujú sa len na prenájom nehnuteľností, ako aj technických zariadení vo vlastníctve hlavného mesta. Napriek skutočnosti, že uvedené rozhodnutie nie je pre žalobcu záväzné, vychádzal

pri tvorbe materiálu na zasadnutie zastupiteľstva z cien uvedených v rozhodnutí, a to aj vzhľadom na jeho aktuálnosť, keďže bolo vydané dňa 16.12.2015. Dôvodom navrhnutia zvýšenej výšky nájomného z pôvodných 10,-eur/m² ročne na 20,-eur/m² ročne, resp. 25,-eur/m² ročne, bola potreba nanovo upraviť cenové podmienky nájmu pozemkov garážami, nakoľko výška 10,-eur/m² ročne nezodpovedala trhovej ponuke a hospodárnemu nakladaniu s majetkom obce. Žalobca považoval týmto spôsobom určené nájomné za legitímne, vyjadrujúc vôľu najvyššieho orgánu žalobcu, ktorá sa opiera o v tom čase aktuálnu trhovú cenu nájomného za pozemky v danej lokalite. Vzhľadom na žalované obdobie, t. j. od 01.01.2019 do 31.12.2019, žalobca konštatoval, že uplatnená výška nájomného 20,-eur/m²/rok schválená uznesením miestneho zastupiteľstva č. 113/2016 už vzhľadom na plynutie času a ďalší nárast cien prenájmov nehnuteľností, objektívne nezodpovedá aktuálnej situácii na trhu. Napriek uvedenému je žalobca viazaný uznesením miestneho zastupiteľstva a vyššiu cenu ako uplatnenú v žalobe nie je oprávnený od žalovaného požadovať. Žalobca súčasne zaslal súdu výpis z uznesenia č. 39/2013 zo dňa 11.03.2013, ktorým žalobca schválil žalovanému nájom pozemku registra E KN parc. S. nachádzajúceho sa pod garážou vo vlastníctve žalovaného za sumu 10,-eur/m²/rok; žalovaný však sumu schválenú predmetným uznesením neakceptoval a nájomnú zmluvu so žalobcom neuzatvoril. Za účelom preukázania, že garáž vo vlastníctve žalovaného sa nachádza na pozemku v správe žalobcu, zaslal žalobca súdu stanovisko K.. R. Y. z oddelenia geodetických činností Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, z ktorého vyplýva, že garáž vo vlastníctve žalovaného postavená na pozemku registra C KN parc. č. XXXX/X, zapísaná na LV č. XXXX, sa nachádza na pozemku registra E KN parc. č. XXXX/X, ktorý je v správe žalobcu. Nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku bez platnej nájomnej zmluvy žalovaným je v plnom rozsahu oprávnený. Za účelom preukázania aktívnej legitímácie žalobcu zaslal súdu rozhodnutia súdov vyššieho stupňa, ktoré priznali žalobcovi aktívnu legitímáciu na podanie žalôb, ak sa týkajú majetku v správe žalobcu. V nadväznosti na uvedené mal za to, že je zrejmé, že nárok žalobcu je plne legitímny, má aktívnu legitímáciu a navrhol súdu, aby žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

7. Žalovaný v reakcii na uznesenie vyhlásené súdom prvej inštancie na hlavnom pojednávaní dňa 12.02.2024 uviedol, že garáž nadobudol dňa 21.01.2011 kúpou od manželov K.. V. I. a R. I.. Bezprostredne po nadobudnutí garáže žalovaný požiadal o novú zmluvu o nájme pozemku, hoci v zmysle § 680 ods. 3 Občianskeho zákonníka tak nebol povinný urobiť. Bolo mu povedané, že nové zmluvy žalobca neuzatvára a bol odkázaný na magistrát Hlavné mesta SR Bratislavy, kde však tiež nepochodil. Až po troch rokoch poslala zamestnankyňa MiÚ Bratislava - Staré Mesto žalovanému e-mailom návrh zmluvy o nájme pozemku pod garážou s navrhovanou cenou 10,-eur/m²/rok x 18 m². S touto cenou žalovaný nesúhlasil a žiadal o úpravu, teda zvýšenie ceny iba v zmysle indexu nárastu cien a snažil sa vtedajšej starostke vysvetliť, že takýmto konaním dochádza k porušovaniu platnej nájomnej zmluvy, platných právnych predpisov a tiež právnej istoty. Žalovaný v roku 2017 pristúpil na cenu obvyklú, t. j. takú cenu, aká je stanovená napr. na H. kde mal do roku 2013 inú garáž, a to cenu 2,-eur/m²/rok x 18 m², takže pristúpil na zvýšenie ceny za nájom pozemku o 12-násobok. Dňa 26.10.2016 však vykonalo miestne zastupiteľstvo spolu so starostom ďalšiu nehoráznu vec, kedy opätovne zvýšili nájomné, a to na 20,-eur/m²/rok x 18 m². Žalovaný ako dôchodca nemá žiadnu možnosť tak vysoké nájomné platiť a navyše, neexistuje na to žiadny právny titul. Snažil sa situáciu vyriešiť tak, že by pozemok pod garážou odkúpil, s čím však žalobca nesúhlasil. Garáž je pritom v zlom faktickom stave, nachádza sa hneď pod strmým zrázom pod železničnou traťou, odkiaľ steká voda. Preto sú podmáčané nielen základy, ale najmä zadná stena. Asociáli, ktorí sa zdržujú v blízkosti železničnej stanice, do takýchto stien ľahko prebúrajú otvor, cez ktorý môžu do garáží vniknúť a prespávať v nich a čo sa dá aj ukradnúť. Do garáže žalovaného vnikli v júni roku 2022, preto nie je vhodná na parkovanie automobilu, ktorý by tam bol v nebezpečí. Následne poukázal na skutočnosť, že žalobca nešpecifikoval, ktorá skutková podstata bezdôvodného obohatenia sa na prípad vzťahuje, s najväčšou pravdepodobnosťou z dôvodu argumentačnej núdze. Podľa názoru žalovaného on má so žalobcom stále platnú nájomnú zmluvu v súlade s § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Platnú nájomnú zmluvu síce so žalobcom nikdy neuzavrel, ale vstúpil do právneho postavenia jeho právnej predchodkyne, ktorá mala so žalobcom uzavretú platnú nájomnú zmluvu od 27.10.1999 do 27.10.2009. Táto zmluva sa následne v súlade s § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka predĺžila najskôr o rok do 27.10.2010 a následne o ďalší rok do 27.10.2011. Dňa 21.01.2011 do tejto nájomnej zmluvy vstúpil žalovaný a žalobca nikdy nepodal na súd žiadosť o vypratanie nehnuteľnosti, preto tento právny stav stále platí a pôvodná nájomná zmluva sa predlžuje vždy o rok. Aktuálne je platná do 27.10.2024. Pokiaľ by však súd dospel k záveru, že nájomný vzťah je sporný, je potrebné použiť ust. § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím

na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania. Vzhľadom na uvedené žiadal súd, aby žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

8. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 451 ods. 1, ods. 2, § 456, § 458 ods. 1 a § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

9. Súd prvej inštancie ako prvé skúmal aktívnu legitímáciu žalobcu v konaní, pretože žalovaný túto vecnú legitímáciu namietol. S poukazom na ustanovenia zákona č. 138/1991 Zb., ktorý upravuje podmienky nakladania s majetkom obce, ktorá môže hospodáriť so svojím majetkom samostatne alebo prostredníctvom správcu majetku obce, ktorý môže byť rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriadená obcou podľa ustanovenia § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, pričom Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a mesto Košice môžu časť svojho majetku zveriť do správy mestským časťami. Správca majetku obce vykonáva správu zvereného majetku a je povinný a zároveň aj oprávnený starať sa o majetok obce, ktorý bol zverený do jeho správy. V rámci správy majetku obce je správca povinný a oprávnený zverený majetok obce držať, užívať ho na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním, brať z neho úžitky a nakladať s ním v súlade so zákonom o majetku obcí a so zásadami hospodárenia s majetkom obce. V tomto prípade mestská časť môže nakladať s majetkom aj v súlade so štatútom mesta. Majetok nenadobúda do vlastníctva, tento nadobúda len do správy. Správca však zároveň vykonáva právne úkony pri správe majetku obce v mene obce a koná v mene obce pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú zvereného majetku obce do jeho správy. Žalobca ako správca majetku Hlavného mesta Bratislavy vykonáva správu zvereného majetku v zmysle protokolov doručených súdu spolu so žalobou. Žalobca podľa zákon č. 138/1991 Zb. vykonáva ako správca majetku právne úkony pri správe majetku a vo veciach týkajúcich sa zvereného majetku koná pred súdmi a inými orgánmi. Súd prvej inštancie teda uzavrel, že žalobca je aktívne legitímovaný na podanie žaloby v zmysle ktorej sa domáha ako správca zvereného majetku nároku na náhradu bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v rozsahu vymedzenom žalobou.

10. Súd prvej inštancie vo vzťahu k určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal z listinných dôkazov doručených žalobcom, z ktorých ustálil, že výška nároku je dôvodná len v priznanej sume 159,-eur, nakoľko prihliadnuc na obsah uznesenia č. 39/2013 možno konštatovať, že žalovanému bol doručený návrh na uzavretie nájomnej zmluvy za cenu nájomného 10,-eur za m² na rok z dôvodu osobitného zreteľa, ktorý spočíval v tom, že žalovaný ako žiadateľ o uzavretie nájomnej zmluvy je vlastníkom garáže so súpisným číslom XXXX, postavenej na pozemku v žalobe vymedzenom. V rámci konania bolo zistené, že garáž je postavená tak, že dochádza k obmedzeniu manévrovania s motorovým vozidlom na uvedenom pozemku a preto navrhovaná výška nájomného bola žalobcom navrhnutá voči žalovanému na výšku 10,-eur/m²/rok. Súd prvej inštancie pri ustálení výšky bezdôvodného obohatenia prihliadol na skutočnosť, že žalovaný žalobcovi za žalované obdobie od 01.01.2019 do 31.12.2019 zaplatil sumu 6,-eur, a teda súd výšku bezdôvodného obohatenia ustálil s prihliadnutím na zaplatenie uvedenej sumy. Vo zvyšku uplatnený nárok žalobcom zamietol aj napriek tomu, že dňa 20.09.2016 schválilo miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Bratislava-L. Y. uznesenie č. 113/2016, ktorým bola schválená všeobecná cena nájmu pozemkov po garážami na sumu 20,-eur/m²/rok práve vo vzťahu k uzneseniu č. 39/2013, ktorým bol zohľadnený vyššie uvedený dôvod zníženia nájomného navrhovaného žalovanému. Súd prvej inštancie vo vzťahu k zisťovaniu bonity pozemku pod garážou vo vlastníctve žalovaného, ktorý je zverený do správy žalobcu vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že takéto pozemky sú prenajímané za podstatne nižšie ceny, uviedol, že ide o pozemky mimo územia Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto a tieto svojou bonitou nezodpovedajú bonite pozemkov v lokalite pozemkov, ktorá je zverená do správy žalobcu. Je trhoví štandard, že nehnuteľnosti v centre hlavných miest sú cenovo najdrahšie. Žalobca zároveň žalovanému ponúkol uzatvoriť nájomnú zmluvu, ktorej obsah však žalovaný rozporoval a nájomnú zmluvu so žalobcom neuzavrel. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že vstúpil do práv pôvodnej nájomníčky, ktorá s Mestskou časťou Bratislava-Staré Mesto mala uzatvorenú nájomnú zmluvu č. 048/1999/32, dňa 24.06.1999, predmetom ktorej bola časť pozemku o výmere 18 m² a v ktorej bolo dohodnuté ročné nájomné 90,-Sk za m², čo predstavovalo 0,66 eur x 18 m². Z obsahu čl. 6 uvedenej zmluvy vyplývalo, že nájomná zmluva zaniká predajom pozemku pod stavbou garáže podľa platných právnych predpisov alebo zánikom vlastníckeho práva nájomcu k stavbe garáže, alebo ak sa preukáže, že nájomca nie je vlastníkom stavby garáže postavenej na predmete nájmu. Z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že právna predchodkyňa žalovaného Mestskému úradu mestskej časti Bratislava-Staré Mesto dňa 09.02.2011 oznámila v zmysle uvedenej nájomnej zmluvy, že garáž predala žalovanému. Nájomná zmluva medzi žalobcom a právnou predchodkyňou žalovaného bola teda riadne ukončená. Žalovaný si tejto skutočnosti bol vedomý, avšak

na návrh žalobcu neuzatvoril žiadnu nájomnú zmluvu so žalobcom. Preto používa žalovaný pozemok pod garážou bez právneho titulu, v dôsledku čoho žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia, avšak len v sume ustálenej súdom prvej inštancie vo vzťahu k priznanému režimu osobitosti tejto garáže postavenej na pozemku zverenom žalobcovi do správy. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný nevstúpil do pôvodného nájomného vzťahu zmluvne založeného medzi pôvodnými nájomcami a žalobcom, keďže právny poriadok neobsahuje ustanovenie, z ktorého by vyplýval prechod pozície nájomcu pozemku na základe prevodu stavby nachádzajúcej sa na takomto pozemku. Ustanovenie § 680 ods. 3 Občianskeho zákonníka rieši len zmenu vlastníka k prenajatej veci, ktorý vstupuje ako nadobúdateľ do právneho postavenia prenajímateľa. Predmetné ustanovenie nerieši vstup nového vlastníka nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na prenajatom pozemku do práv zmluvných strán, ktoré mali uzatvorenú nájomnú zmluvu vo vzťahu k pozemku, na ktorom sa nachádza nehnuteľnosť, ktorej bol vlastníkom nájomca pozemku, ktorý pozemok ako nájomca užíval na základe uzatvorenej nájomnej zmluvy s prenajímateľom pozemku. Súd prvej inštancie, vychádzajúc z vyššie uvedeného rozhodol, že žalobca sa dôvodne domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný sám potvrdil, že nikdy nemal so žalobcom uzatvorenú nájomnú zmluvu predmetom ktorej by bol nájom pozemku, na ktorom je postavená garáž vo vlastníctve žalovaného. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania žalovaného zaviazal na zaplatenie súdom ustáleného bezdôvodného obohatenia vo výške 159,-eur spolu aj s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 159,-eur odo dňa 25.02.2020 do zaplatenia.

11. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 49,07 %, keďže súd v časti uplatneného nároku žalobu zamietol.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie obe sporové strany. Žalobca odvolanie podal v súlade s § 365 ods. 1 písm. h) CSP, a to z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolaním napádal rozsudok v časti žalovaného nároku, v ktorej nebol žalobca v spore úspešný, ako aj proti výroku týkajúcemu sa náhrady trov konania a to v rozsahu, v ktorom nebol žalobca úspešný pri priznaní náhrady trov konania. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výšku bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu, keď dospel k záveru, že výška uplatneného nároku žalobcu je na základe predložených dôkazov dôvodná len v priznanej sume 159,-eur, a to s ohľadom na obsah uznesenia Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. 39/2013 zo dňa 19.03.2013, ktorým miestne zastupiteľstvo schválilo nájomné vo výške 10,-eur/m²/rok za nehnuteľnosť, ktorú bez právneho dôvodu užíval a aj naďalej užíva žalovaný. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia neprihliadol na uznesenie Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. 113/2016 zo dňa 20.09.2016, ktorým Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Staré Mesto schválilo v súlade s ustanovením § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí ako prípad hodný osobitného zreteľa prenájom pozemkov vo vlastníctve hlavného mesta SR Bratislavy, v správe mestskej časti Bratislava-Staré Mesto pod stavbami - garážami, ktorým bolo, okrem iného, schválené nájomné vo výške 20,-eur/m²/rok za pozemok, na ktorom sa nachádza garáž žalovaného. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu nesprávne vyhodnotil a stanovil výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré priznal žalobcovi, keď na jednej strane vzal, pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia, do úvahy staršie uznesenie č. 39/2013 a na novšie uznesenie č. 113/2016 už neprihliadal. Dôvodom navrhnutia zvýšenej výšky nájomného z pôvodných 10,-eur/m²/rok na 20,-eur/m²/rok bola potreba nanovo upraviť cenové podmienky nájmu pozemkov pod garážami, nakoľko výška 10,-eur/m²/rok nezodpovedala trhovej ponuke a hospodárnemu nakladaniu s majetkom obce. Podľa názoru žalobcu mal súd prvej inštancie pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzať a bezdôvodné obohatenie vyčísliť v súlade s uznesením č. 113/2016 a to najmä preto, že pri príprave schvaľovaní tohto uznesenia boli zohľadnené a vzaté do úvahy viaceré aspekty a z tohto dôvodu je nájomné určené v súlade s týmto uznesením možné považovať za obvyklé a to s ohľadom na konkrétne miesto, čas i s prihliadnutím na ostatné okolnosti, a to najmä, že sa jedná o pozemky pod garážami. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za správne v časti, v ktorej sa súd riadne vysporiadal s námietkami žalovaného týkajúcimi sa aktívnej legitímácie žalobcu. Súd prvej inštancie jednoznačne a presvedčivo poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR v otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ako aj na ostatné právne predpisy vzťahujúce sa na predmet konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za správne aj v časti, v ktorej priznal žalobcovi úroky z omeškania. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil a to tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo

výške 324,-eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 324,-eur odo dňa 25.02.2020 do zaplatenia a náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

13. Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu, z dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) a e) CSP. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, ktorá je predmetom súdneho konania vo viacerých aspektoch. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku vecnej legitímácie žalobcu. Z ust. § 6 ods. 3 zákona č. 138/1991 Zb. vyplýva, že nedostatok aktívnej legitímácie v prejednávanej spore pramení z toho, že žalobcom je Mestská časť Bratislava-Staré Mesto a nie vlastník pozemkov - Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava. Mestská časť má len konať v mene hlavného mesta, teda žalobcu má v konaní len zastupovať. Tento nedostatok sám o sebe postačuje na zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Prvostupňový súd nevzal do úvahy fakt, že medzi žalobcom a žalovaným existuje súkromnoprávny vzťah, v ktorom majú obidvaja účastníci rovnaké právne postavenie. Preto súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho záveru, na základe ktorého pripustil, aby sa výška bezdôvodného obohatenia, na ktoré má podľa neho nárok žalobca, nepočítala podľa kritérií uvedených v ustanovení § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej žalovaný poukázal na skutočnosť, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia súd prvej inštancie nevykonal žalovaným navrhnuté dôkazy. Zohľadnený mal byť okamih, od kedy žalovaný začal užívať pozemok, na ktorom je postavená jeho garáž, pričom ide o okamih, kedy ju žalovaný kúpil, t. j. 21.01.2011. V čase nadobudnutia garáže platila výška nájmu, akú mala dohodnúť so žalobcom bývalá vlastníčka garáže a právna predchodkyňa žalovaného K. V. I. v zmluve č. XXX/XXXX/XX, t. j. 5,-Sk/m²/rok (0,165 €) x 18 m² = 90,-Sk/18m²/rok (2,987 €). Žalovaný predložil súdu prvej inštancie okrem iného aj potvrdenie od realitnej kancelárie O. C. L., s.r.o., v zmysle ktorého sa ceny nájmu pod garážami v Bratislave v novembri 2022 pohybovali od 0,51 eur/m²/rok v Bratislave - m. č. C. pri železničnej trati do 13,-eur/m²/rok v L. Y.. Keby sa vychádzalo hoci aj z najvyššej z uvedených cien a následne s prihliadnutím na okolnosti osobitného zreteľa, pre ktoré prvostupňový súd uplatnil vo svojom rozsudku polovičnú výšku nájmu (10,-eur/m²/rok namiesto 20,-eur/m²/rok), t. j. zo sumy 13,-eur/m²/rok by sa uplatnila suma 6,50 eur/m²/rok, už by to bolo pre žalovaného prijateľnejšie. Keď už prvostupňový súd neprihliadol na výšku nájmu v čase začatia užívania pozemku, na ktorom je garáž postavená, mal pri určení obvyklého nájomného prihliadnuť na hodnotu veci užíwanej žalovaným. Hodnota i bonita pozemku, na ktorom je postavená garáž žalovaného, hoci sa nachádza v katastrálnom území Staré Mesto, zodpovedá hodnote iných pozemkov nachádzajúcich sa pri železničnej trati, napr. na H. ulici v mestskej časti C., kde Železnice Slovenskej republiky prenajímajú pozemky pod garážami za sumu 0,51 eur/m²/rok, ako vyplýva z dôkazu - Potvrdenia o cenách prenájmu pozemkov pod garážami v hlavnom meste SR Bratislava, ktoré sa nachádza v spise. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne alebo tento rozsudok uznesením zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zároveň žiadal o priznanie trov súdneho konania.

14. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, pričom uviedol, že sa plne stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie a so svojimi vlastnými doterajšími tvrdeniami ohľadom svojej aktívnej vecnej legitímácie, pretože súd prvej inštancie túto správne vyhodnotil v súlade s aktuálnou judikatúrou. Žalovaný tvrdil, že aj keby súd prvej inštancie vychádzal z obvyklej výšky nájmu v roku 2019, mal súd prihliadnuť k predloženým dôkazom, ktoré podľa jeho názoru, spochybnili výšku súdom priznaného bezdôvodného obohatenia. Aj v tomto prípade sa žalobca plne stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý v rozsudku správne uviedol, že na argumentáciu žalovaného nemožno prihliadnuť, keďže predložené dôkazy poukazujú na mestské časti mimo územia Starého Mesta (C., V. Ves), pričom je všeobecne známe a akceptované, že pozemky v centre mesta sú bonitne najhodnotnejšie. Obranu žalovaného, v zmysle ktorej sa mala zohľadňovať hodnota užíwanej veci a spôsob jej užívania, hodnotil žalobca ako účelovú. Umiestnenie garáže mu bolo v čase jej kúpy dobre známe, rovnako ako lokalita, v ktorej sa nachádza, keďže jeho trvalé bydlisko je neďaleko. Zotrval na svojich argumentoch tlmočených na pojednávaniach a uvedených aj v podanom odvolaní, a to že primeraná výška obvyklého nájomného je v danom prípade 20,-eur/m²/rok. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby súd odvolaniu žalovaného nevyhovel. Naopak žiadal súd, aby zohľadnil argumenty žalobcu uvedené v odvolaní zo dňa 02.01.2025 a napadnutý rozsudok zmenil tak, že podanej žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovie a uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 324,-eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa 25.02.2020 do zaplatenia.

15. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385

ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a po preskúmaní odvolaní, ako aj celého obsahu spisu, dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné v celom rozsahu a odvolanie žalobcu proti zamietajúcemu výroku takisto nie je dôvodné. Odvolací súd preto výroky, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na plnenie a ktorým žalobu vo zvyšku zamietol, potvrdil. Odvolanie žalobcu proti výroku o náhrade trov prvoinštančného konania však dôvodné bolo a napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o trovách konania.

16. Rozsudok súdu prvej inštancie je v prvých dvoch výrokoch vecne a právne správny, je výsledkom vykonaného dokazovania, a ako taký ho odvolací súd potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Odvolatelia v podaných odvolaniach neuvádzali podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, a teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní.

17. V prejednávanej veci sa súd prvej inštancie náležite zaoberal posúdením dôvodnosti žaloby z hľadiska všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobca preukazoval dôvodnosť svojej žaloby a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaný bránil proti žalobcom uplatňovanému nároku, správne zameral svoje dokazovanie na zisťovanie všetkých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia danej veci, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán, z obsahu spisu vyplynuli počas konania najavo, následne tieto, v súlade so zásadou voľného hodnotenie dôkazov (čl. 15 CSP v spojení s § 191 CSP) správne vyhodnotil, a dospel tak k správnym skutkovým záverom, z ktorých vyvodil aj správne právne závery.

18. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 324,-eur spolu s príslušenstvom, a to za obdobie od 01.01.2019 do 31.12.2019, pretože žalovaný užíval pozemok v správe žalobcu bez uzatvorenia nájomnej zmluvy. Súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 159,-eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 159,-eur odo dňa 25.02.2020 do zaplatenia, pričom uviedol, že výška nároku je dôvodná len v sume 159,-eur, keďže žalovanému bol doručený návrh na uzavretie nájomnej zmluvy za cenu nájomného 10,-eur/m²/rok z dôvodu osobitného zreteľa, ktorý spočíval v skutočnosti, že garáž, ktorej vlastníkom je žalovaný, je postavená tak, že dochádza k obmedzeniu manévrovania s motorovým vozidlom na uvedenom pozemku.

19. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

20. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

22. Podľa § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

23. Podľa § 676 ods. 1 Občianskeho zákonníka nájom sa skončí uplynutím doby, na ktorú sa dojednal, ak sa prenajímateľ nedohodne s nájomcom inak.

24. Nájomné ako odplata za poskytnutie práva užívať vec alebo brať z nej úžitky spočíva v majetkovom protiplnení. Z hľadiska určenia výšky nájomného môže zmluva obsahovať buď jeho stanovenie pevnou sumou, alebo určenie spôsobu jeho výpočtu (stanovenie spôsobu určenia). Jedinou limitáciou je, že nájomné nesmie byť dojednané v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom. Iba ak zmluva neurčuje výšku nájomného, na určenie výšky nájomného sa subsidiárne použije zásada vyjadrená v

druhej časti ustanovenia § 671 Občianskeho zákonníka. Za daných okolností však absentovala medzi stranami sporu samotná nájomná zmluva, z ktorého dôvodu užíval žalovaný pozemok v správe žalobcu bez právneho titulu, čo viedlo k bezdôvodnému obohacovaniu sa žalovaného na úkor žalobcu.

25. Posúdenie, či medzi stranami ide o vzťah z bezdôvodného obohatenia, závisí od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy vyjadrenej v § 451 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bez dôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje totiž zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť.

26. V súdnej praxi boli riešené viaceré prípady vydania bezdôvodného obohatenia titulom užívania cudzej nehnuteľnosti (pozemku) bez nájomnej zmluvy, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec. Majetkovým vyjadrením prospechu získaného užívaním cudzej veci je peňažná suma, ktorá zodpovedá sumám vynakladaným obvykle v danom mieste a čase na užívanie veci i s prihliadnutím na druh právneho dôvodu (zmluvného typu alebo vecného práva k cudzej veci), ktorým sa spravidla zakladá právo užívania vzhľadom na jeho rozsah a spôsob; najčastejšie ide o nájomnú zmluvu, kedy sa výška náhrady porovnáva s obvyklou hladinou nájomného, ktoré by bol nájomca povinný plniť za normálnych okolností, ak by vec užíval na základe platnej nájomnej zmluvy. Ak sa vychádza zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu, je treba z hľadiska pasívnej legitímácie posúdiť, kto bezdôvodné obohatenie získal. V podstate ide o zodpovedanie otázky, kto užíva cudziu nehnuteľnosť (pozemok) bez nájomnej zmluvy, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec (k tomu pozri rozsudok Krajského súd v Bratislave sp. zn. 5Co/199/2019 zo dňa 28.11.2019).

27. Žalobca v odvolaní namietal postup súde prvej inštancie pri vyhodnocovaní výšky bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu, keď dospel k záveru, že výška uplatneného nároku žalobcu je na základe predložených dôkazov dôvodná len v priznanej sume 159,-eur. Žalobca mal za to, že súd prvej inštancie postupoval zmätočne, keď neprihliadol na uznesenie Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. 113/2016 zo dňa 20.09.2016, ktorým sa schválilo nájomné vo výške 20,-eur/m²/rok za pozemok, na ktorom sa nachádza garáž žalovaného. Odvolací súd však túto námietku nepovažoval za dôvodnú, súd prvej inštancie správne určil, že žalovanému bol doručený návrh na uzavretie nájomnej zmluvy za cenu nájomného 10,-eur/m² na rok, pričom žalovaný žalobcovi za žalované obdobie zaplatil sumu 6,-eur, a preto sa výška bezdôvodného obohatenia ustálila s prihliadnutím na zaplatenie tejto sumy.

28. Odvolací súd považoval za nedôvodnú námietku žalovaného ohľadom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a v tomto smere sa plne stotožnil s právnym názorom prezentovaným súdom prvej inštancie, ktorý postupom podľa zákona č. 138/1991 Zb. ustálil, že žalobca ako správca majetku Hlavného mesta Bratislava vykonáva správu zvereného majetku v zmysle protokolov, ktoré sú súčasťou spisu. Vo veciach týkajúcich sa zvereného majetku koná pred súdmi, resp. inými orgánmi. Súd prvej inštancie správne odkázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/86/2017 zo dňa 30.05.2018, z ktorého vyplýva, že zákon č. 138/1991 Zb. výslovne uvádza, že správca koná v mene vlastníka ohľadne zvereného majetku pred súdmi a inými orgánmi. Nakoľko správca majetku má zákonnú povinnosť majetok obce chrániť pred poškodením, zničením alebo stratou a používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi, nemožno preto považovať za správny právny záver, ktorý popiera aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu na podanie žaloby.

29. Neobstojí ani námietka žalovaného, že súd prvej inštancie mal vziať do úvahy ustanovenie § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého: „Nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.“ Žalovaný argumentoval tým, že pri určení výšky bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vziať do úvahy nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy a zohľadniť hodnotu užíwanej veci a spôsob jej užívania. Odvolací súd v tomto smere zdôrazňuje, že právna úprava obsiahnutá v ust. § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na prípady, kedy nájomná zmluva neobsahuje dohodu o výške nájomného a ani nestanovuje spôsob jeho určenia, pričom však existencia nájomnej zmluvy v týchto prípadoch sporná nie je. Z uvedeného dôvodu sa toto ustanovenie na prejednávany prípad aplikovať nemôže, nakoľko medzi stranami sporu nájomná zmluva absentuje.

30. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s námietkou žalovaného, v zmysle ktorej súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonal žalovaným navrhnuté dôkazy. Možnosť navrhovania dôkazov je spojená s princípom dôkazného bremena, ktorého úspešnosť sa v súdnom spore viaže na schopnosť predložiť adekvátne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Výber dôkazných prostriedkov je na vóli účastníka konania, no o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané a ktoré nie, rozhoduje súd podľa svojej voľnej úvahy, a to z dôvodu, že v intenciách čl. 15 CSP platí pre celé sporové konanie princíp voľného hodnotenia dôkazov. V tomto smere samotné rozhodnutie súdu prvej inštancie nevykonať ďalšie dokazovanie nie je samo o sebe spôsobilé porušiť právo žalobcu na spravodlivý proces.

31. Nakoľko ani v odvolaniach žalobca ani žalovaný neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by iným spôsobom boli spôsobilé vyhodnotiť stav zistený prvoinštančným súdom, vo vzťahu k prvým dvom výrokom nepovažoval odvolací súd odvolania za dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa § 387 ods. 2 CSP sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

32. Dôvodnou sa však ukázala odvolacia námietka žalobcu proti výroku o náhrade trov prvoinštančného konania. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobca bol úspešný v rozsahu 49,07 % a preto mu vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu. Tento postup považuje odvolací súd za nesprávny, nakoľko sa súd prvej inštancie mal vysporiadať s konkrétnym úspechom oboch strán sporu a následne o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Tým, že sa súd prvej inštancie opomenul zaoberať posúdením pomeru úspechu sporových strán, porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

33. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvóli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

34. S prihliadnutím na uvedené, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku v časti, v ktorej rozhodoval o trovách konania. Zákonným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia podľa tohto ustanovenia, je existencia vady konania, ktorá sa prejavila v takom nesprávnom procesnom postupe, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého základný rámec je obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti ESLP. Patrí sem najmä právo na prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na verejnosť konania a rozhodovania, právo na rozhodnutie v primeranej lehote a právo na spravodlivé prejednanie vecí. Do tohto práva na spravodlivé prejednanie vecí patrí aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

35. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

36. V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie postupovať v zmysle vyššie uvedeného, teda opätovne posúdi priznanie nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, a to podľa pomeru úspechu strán sporu v prvoinštančnom konaní.

37. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení vecí.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).